

MEMÒRIA UNICEF CATALUNYA 2020
EL PROGRÉS DE LA INFÀNCIA
ÉS EL PROGRÉS DE TOTHOM
JULIOL 2021

**MEMÒRIA
2020**

CARTA DEL PRESIDENT

El 2020 va ser l'any en què el nostre planeta, de sobte, es va tornar petit i profundament interdependent.

D'un dia per l'altre, milions de persones van quedar confinades a casa seva. I a fora, sense excepció, la COVID-19 amenaçava tothom per igual. La pandèmia ens va ensenyar el seu caràcter global obligant-nos a lluitar-hi de la mateixa manera: globalitzant la resposta i treballant, en equip, per aconseguir tractaments i vacunes per a tothom.

Els més afectats, sens dubte, van ser els infants més vulnerables. La pandèmia va provocar un efecte dòmino que va infringir els seus drets: es van quedar sense escola, la pobresa infantil es va aguditzar, es va incrementar la bretxa digital, els processos d'immunització es van aturar, es van afeblir els sistemes sanitaris, la salut física i mental dels infants i adolescents va quedar malmesa... Una infinitat de conseqüències doloroses per a la infància.

Davant d'aquesta situació, a UNICEF Comitè Catalunya vam emprendre, també des del confinament, la tasca de **reimaginar** un món millor per als infants. Per fer-ho, era indispensable situar-los en el lloc que els correspon: al centre de les polítiques públiques per construir *una nova realitat*, tal com va manifestar el llavors president del Comitè dels Drets de l'Infant de Nacions Unides, Luis Pedernera. No podem ni hem de prescindir de la veu i l'opinió de la infància.

I vam poder-ho fer gràcies al suport, incondicional, dels nostres socis, donants i aliats, que, malgrat les dificultats, van respondre a la nostra crida d'emergència.

El document que tens a les mans no és només el resum de les principals accions i iniciatives que hem dut a terme durant el 2020. És la mostra, amb fets i resultats, del compromís de milers de persones anònimes i entitats –públiques i privades– amb els drets de la infància.

A tothom: gràcies!

Jaume Lanaspa Gatnau
President d'UNICEF Comitè Catalunya

“La pandèmia ens va ensenyar el seu caràcter global obligant-nos a lluitar-hi de la mateixa manera: globalitzant la resposta”

Foto de portada:

ÍNDIA © UNICEF / UNG348832 / PANJWANI

ÍNDEX

COVID-19

UNA EMERGÈNCIA DELS DRETS DE LA INFÀNCIA

REIMAGINAR L'EDUCACIÓ **6**

DIÀLEGS EN CLAU D'INFÀNCIA **8**

SUPORT DE LES EMPRESES A L'EMERGÈNCIA **10**

CAMPANYA #PETITESSOLUCIONS **12**

PÀGINA

4

DESCOBREIX

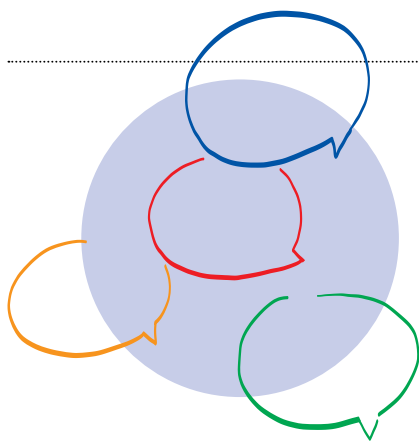
DIA MUNDIAL DE LA INFÀNCIA **14**

AGENDA 2030 EN CLAU D'INFÀNCIA A CATALUNYA **16**

UNITS PER LA INFÀNCIA **18**

PÀGINA

14

ESCOLTA

L'OPINIÓ DE LA INFÀNCIA

PÀGINA

19

UNICEF COMITÈ CATALUNYA EN XIFRES

ELS NOSTRES COMPTES DE 2020

PÀGINA

20

COVID-19

UNA EMERGÈNCIA DELS DRETS DE LA INFÀNCIA

COVID-19

La pandèmia de la COVID-19 ha tingut un impacte sense precedents ni excepcions arreu del món, i ha deixat un rastre que es percebrà durant anys en forma de crisi sanitària, social, econòmica i educativa. La nostra àmplia experiència demostra que la infància és sempre el col·lectiu més vulnerable en una emergència. També en aquesta ocasió, en la qual els drets de la infància s'han vist contra les cordes.

© UNICEF

© UNICEF / UN0392814 / WATAD / AFP

REIMAGINAR L'EDUCACIÓ

El març de 2020 –d'un dia per l'altre– els nens i nenes van abandonar les aules per confinar-se a casa durant més de tres mesos: l'arribada del coronavirus donava pas a una emergència educativa.

Poques setmanes després de començar el confinament al nostre país, des d'UNICEF Comitè Catalunya vam traslladar al sector educatiu una sèrie de recomanacions i propostes recollides en els documents ***L'Educació davant la COVID-19***. ***Propostes per impulsar el dret a l'educació durant l'emergència i Protegir la salut a les aules***, amb l'objectiu de plantejar, sense dilació, accions que permetessin assegurar els drets de la infància i que l'educació es convertís en l'element clau per superar la crisi.

Aprendre de la pandèmia

Amb l'objectiu d'abordar l'inici del nou curs escolar, vam extreure les lliçons apreses que ens oferia la pandèmia i les vam recollir al document ***COVID-19: reimaginar l'educació***.

Vam col·laborar amb el Departament d'Educació de la Generalitat, i vam conèixer de primera mà la seva tasca mitjançant una entrevista amb qui n'era conseller en aquell moment, Josep Bargalló, que va destacar que "l'educació és un servei públic essencial" i ens va traslladar la seva intenció d'obrir les aules al setembre, a l'inici del nou curs escolar.

També vam celebrar una trobada virtual amb centres educatius, que va comptar amb la participació del psicòleg i periodista Jaume Funes, tres directives de Centres Educatius Referents en Educació en Drets d'Infància i vuit joves. Els participants van exposar les seves experiències arran de la pandèmia i van debatre sobre el model educatiu, la conciliació familiar, la salut a les aules o la petjada digital, entre altres temes.

#JODEMANOPACTE

La pandèmia ha posat en relleu els problemes estructurals que ja tenia el nostre sistema educatiu. Per aquest motiu, reclamem un Pacte d'Estat per l'Educació per:

- Augmentar la inversió en educació
- Reduir l'abandonament escolar
- Reduir la bretxa digital

DIÀLEGS EN CLAU D'INFÀNCIA

TROBADA VIRTUAL AMB EL PRESIDENT DEL COMITÈ DELS DRETS DE L'INFANT*

Luis Pedernera, president del Comitè dels Drets de l'Infant de Nacions Unides –institució internacional encarregada de vetllar pel compliment de la Convenció sobre els Drets de l'Infant– va ser el protagonista d'aquesta edició de la trobada *Diàlegs en clau d'infància*, que es va dur a terme de manera virtual a causa de la pandèmia.

Amb el títol **COVID-19: els drets de la infància contra les cordes**, Luis Pedernera va analitzar i va alertar sobre la situació derivada de la COVID-19 i els seus efectes en la vida dels infants i adolescents.

Per a qui llavors era president del Comitè dels Drets de l'infant, les respostes a la COVID-19 s'han centrat en perspectives sanitàries, amb una mirada adultocèntrica, sense tenir en compte els infants. Si bé va assenyalar que "les evidències científiques indiquen que la COVID-19

no afecta de manera important les persones menors d'edat, les decisions sí que afecten significativament la vida dels nens i nenes".

Sobre el problema de la pobresa infantil i el risc que empitjori exponencialment a causa de la COVID-19, Pedernera va destacar que "s'ha d'abordar de manera integral des de les administracions públiques. La inversió social s'ha de convertir en un eix central en les polítiques per lluitar contra la pandèmia".

Pedernera també va posar l'accent en la necessitat de "repensar i refundar el sistema educatiu amb patrons que li donin humanitat i escoltant l'alumnat".

"No m'agrada el concepte de *nova normalitat* perquè significa tornar a allò que és vell. M'agrada més el concepte de *nova realitat* perquè no podem renunciar mai a la possibilitat que les coses canviïn".

*Luis Pedernera va ser president del Comitè dels Drets de l'Infant fins al maig del 2021.

Clip Club TV

Amb l'objectiu d'obrir una finestra al món des del confinament de milions d'infants, vam crear *Clip Club TV* juntament amb Alcantara Foundation, un canal de YouTube en el qual van participar desenes d'infants i adolescents de tot el país que van explicar com estaven vivint la pandèmia, alhora que proposaven jocs, activitats i lectures per fer més suportable el confinament. La iniciativa va comptar amb el suport de nombroses cares conegudes que van contribuir a amplificar la veu de cada nen i cada nena.

SUPORT DE LES EMPRESES A L'EMERGÈNCIA

El suport dels aliats corporatius s'ha convertit, una vegada més, en una peça clau per aconseguir canvis reals en la vida dels infants i adolescents. El seu compromís, en un any difícil i incert, va permetre combatre amb més força els efectes de la COVID-19.

We are Water

La Fundació We Are Water ens dona suport des de fa una dècada, i el 2020 va signar tres convenis de col·laboració per finançar projectes destinats a la lluita contra la COVID-19 per mitjà de la construcció i rehabilitació dels sistemes de sanejament al Marroc, Madagascar i Burkina Faso.

Buff

En plena crisi de la COVID-19, Buff va signar una aliança amb UNICEF per lluitar contra la pandèmia en l'àmbit global, posant el focus especialment en Síria i Senegal.

Fundació Barça

La Fundació Barça, aliat d'UNICEF des del 2006, també va donar resposta a la crida d'emergència i va donar suport al nostre treball al Brasil, un dels països més afectats per la pandèmia.

Probitas

Des de finals de 2013, la Fundació Probitas s'ha sumat a la nostra tasca per enfortir els laboratoris mèdics dels sistemes públics de salut del Perú i Belize. Arran de la crisi generada per la pandèmia, la Fundació va apostar per renovar l'aliança durant un any més per contribuir a la prevenció i control de la COVID-19.

Amgen

Amgen Ibérica, empresa internacional de biotecnologia, també va donar suport a UNICEF en l'emergència global per la COVID-19.

AJUDA HUMANITÀRIA

L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, en resposta a la pandèmia provocada per la COVID-19, va acordar el finançament d'un projecte d'UNICEF al Senegal que combina intervencions en aigua i sanejament amb l'enfortiment del sistema de salut, garantint aigua potable a més de subministraments mèdics i equips de protecció al personal sanitari.

CAMPANYA

#PETITES SOLUCIONS

Les vacunes són diminutes, caben al palmell de la mà, però enormement poderoses, ja que salven milions de vides. En un any marcat per la pandèmia i amb la mirada global posada a trobar una vacuna contra la COVID-19, UNICEF Espanya va llançar **#PetitesSolucions**, una campanya per conscienciar sobre la importància de la vacunació, especialment en països vulnerables.

Als mitjans

Amb el grup de comunicació **Prensa Ibérica**, i amb *El Periódico* com a capçalera principal, vam organitzar un debat virtual sobre la vacunació que van seguir més de vint mil persones. Hi van participar: Blanca Carazo, responsable de programes d'UNICEF Espanya; Quique Bassat, pediatre i epidemiòleg d'ISGlobal; Salvador Macip, metge i investigador, i Marian García (Boticaria García), doctora en Farmàcia i divulgadora.

La Vanguardia i el **Diari ARA** van elaborar especials sobre la campanya en els seus formats digitals. Mitjans com araTV3, *El Punt Avui*, Social.cat o Sentit Crític també van donar-hi suport a l'hora de difondre-la.

L'actriu **Clara Segura** i l'actor **Carlos Cuevas** van ser la imatge de la campanya a Catalunya, que va comptar també amb el suport d'alguns mitjans de comunicació, empreses i milers de persones.

A les xarxes socials

Personalitats expertes del món de la ciència i la medicina, com Azucena Bardají, Quique Bassat, Jordi Camí, Bonaventura Clotet, Salvador Macip, Antoni Plasencia i Josep Taberner van sumar la seva veu a la campanya a través de les xarxes socials.

A la ciutat

El TRAM de Barcelona va demostrar un any més el seu compromís amb la infància i amb UNICEF posant en circulació un tramvia vinilat amb la imatge de la campanya.

DIA MUNDIAL DE LA INFÀNCIA

Cada 20 de novembre celebrem el Dia Mundial de la Infància. Va ser aquest dia de l'any 1989 quan l'Assemblea de Nacions Unides va aprovar la Convenció sobre els Drets de l'Infant. Una fita per a tots els nens i nenes, una data destacada per celebrar els avenços aconseguits i recordar els reptes que queden per assolir.

Declaració Institucional del Parlament de Catalunya

Reimaginar un món millor per a la infància: afrontant la recuperació amb l'Agenda 2030 com a full de ruta és el títol de la Declaració Institucional del Parlament, signada per tots els grups parlamentaris.

Amb aquesta Declaració, el Parlament va posar en relleu el greu impacte de la crisi derivada de la COVID-19 sobre els infants i adolescents, especialment els que estan en situació de més vulnerabilitat, alhora que

reafirmava el seu compromís amb l'Agenda 2030 i la Convenció sobre els Drets de l'Infant com a instruments clau per construir un món millor per a tots els nens, nenes i adolescents.

Acord amb la Diputació de Barcelona

El principal objectiu del conveni signat amb la Diputació de Barcelona és la promoció dels drets de la infància entre els municipis de la demarcació, principalment per mitjà de les iniciatives dels programes Ciutats Amigues de la Infància i Educació en Drets d'UNICEF Espanya.

Jornada commemorativa a la Facultat de Ciències de l'Educació-Blanquerna

400 persones es van connectar a aquesta jornada virtual en la qual es va fer un recorregut per la història d'UNICEF, en què el dret a l'educació en situacions d'emergència era el fil conductor de la presentació.

ESPAÑA © UNICEF

L'AGENDA 2030 EN CLAU D'INFÀNCIA A CATALUNYA

L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides ha comportat una nova oportunitat per als drets de la infància i l'adolescència. Assolir-ne les metes requereix, al seu torn, avançar en el compliment de la Convenció sobre els Drets de l'Infant. Per aquesta raó, durant el 2020, any en què es va complir el cinquè aniversari de l'aprovació de l'Agenda 2030, a UNICEF Comitè Catalunya vam treballar en diferents iniciatives per contribuir a fer que el seu compliment sigui una realitat.

Units per l'Agenda 2030

UNICEF Comitè Catalunya, juntament amb 32 organitzacions i entitats catalanes més, va signar l'Acord Nacional per a l'Agenda 2030, liderat pel Govern de la Generalitat. Es tracta d'un compromís per fer de Catalunya un lloc més sostenible, resilient al canvi climàtic, just i garant dels drets humans. El document fa especial esment a la necessitat de garantir els drets dels infants i adolescents com a condició necessària per avançar en l'Agenda 2030.

L'acord s'emmarca en l'Aliança Catalunya 2030, una gran coalició d'actors públics i privats per impulsar iniciatives en pro dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible, de la qual UNICEF ha format part des de l'inici.

10 anys per a l'acció

UNICEF Comitè Catalunya va publicar el document ***L'Agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya. 10 anys per a l'acció***, que consisteix en set articles en els quals diferents expertes i experts reflexionen sobre els reptes i les prioritats que cal abordar si volem millorar el benestar de la infància i l'adolescència en un moment clau, ja que a l'inici del compte enrere per al compliment de l'Agenda cal sumar-hi la irrupció de la COVID-19 i les seves conseqüències. Per presentar el document, es va dur a terme una trobada virtual amb els seus autors. Tot seguit destaquem alguns dels fragments dels articles publicats.

"Si l'any 2030 es vol assolir l'objectiu de reduir a la meitat –com a mínim– la pobresa infantil, cal situar la infància al capdavant de les polítiques en clau progressiva: garantir rendes, acompanyar econòmicament la criança i oferir serveis que contribueixin a garantir la igualtat d'oportunitats real."

Eloi Mayordomo, polític

"Si tenim en compte la irrupció de la pandèmia de la COVID-19 i les seves conseqüències, i que algunes de les decisions preses per evitar-ne l'expansió han comportat –i comportaran– danys col·laterals entre la població infantil i adolescent, caldrà que ens esmercem si volem complir amb les fites de l'ODS 3 i garantir-los una vida sana."

Luis Rajmil, pediatra

"Reimaginar l'educació com a força transformadora esdevé un repte indefugible, ja que ens hi juguem salvar el nostre món i el futur en comú. L'educació és el germen per a la recuperació i la superació de la crisi a curt, mitjà i llarg termini."

Anna Jolouch, doctora en Ciències de l'Educació

"Cal posar el focus als espais quotidians dels infants i habilitar mecanismes i metodologies perquè es tinguin en compte les seves experiències i necessitats, perquè només podrem fer ciutats per a la infància comptant amb la infància."

Dafne Saldaña, Helena Cardona i Julia Goula, arquitectes i fundadores d'Equal Saree

"És urgent actuar per tal de minimitzar l'impacte de la crisi climàtica en la població infantil. En qualsevol crisi els infants són un dels col·lectius potencialment més vulnerables, així que cal protegir-los i vetllar per la seva salut."

Èrica Martínez Solanas, investigadora, i Jordi Sunyer, responsable del programa de Salut Infantil d'ISGlobal

"La pandèmia de la COVID-19 ha posat encara en més evidència la necessitat de l'aplicació de la Convenció sobre els Drets de l'Infant en tots els entorns en què els infants i adolescents estan presents, especialment en els que es viuen situacions de desavantatge social."

Txus Morata, doctora en Pedagogia

"La cooperació a Catalunya afronta la pandèmia creada per la COVID-19 amb un cicle de recuperació diferent del de la crisi del 2008. (...) No hi ha encara, però, una estratègia de cooperació específica cap a la infància, tot i l'impacte positiu de les accions de cooperació en general, i caldrà acompanyar el creixement de recursos amb instruments i metodologies apropiades."

Miquel Carrillo, consultor en Cooperació internacional

LA POBRESA INFANTIL I EL ROL DEL MÓN LOCAL

Tècnics i polítics de 25 municipis de Catalunya van participar en una trobada virtual en el marc de la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància, amb l'objectiu de reflexionar sobre el paper clau del món local per complir amb l'ODS 1 i posar fi a la pobresa infantil, des d'una perspectiva de drets.

UNITES PER LA INFÀNCIA

© UNICEF / FUNDACIÓ LA CAIXA / SÈRGIO CARD

Innovem per a la infància

Per mitjà del programa *ARIDA*, en el marc de l'aliança amb la Fundació "la Caixa", s'han desenvolupat dos nous models de dispositius electrònics portàtils que ajuden al diagnòstic de la pneumònia en infants, una de les principals causes de mortalitat en menors de 5 anys. El 2020, a més, vam promoure junts la creació del primer fòrum mundial sobre pneumònia infantil, *Fighting for Breath: Global Forum for Childhood Pneumonia*. El fòrum va acollir 350 representants de governs, agències multilaterals, empreses, ONG i acadèmics de 55 països, incloent 22 delegacions procedents dels països amb major incidència de la malaltia.

© UNICEF / MANU TRILLO

Nenes i nens, primer de tot

L'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament va acordar el finançament del projecte *Protecció territorial, integrada i inclusiva de la infància migrant al Marroc*, que

defensa que els infants migrants siguin considerats primer de tot nenes i nens, d'acord amb la Convenció sobre els Drets de l'Infant. El projecte garanteix el seu accés equitatiu als serveis essencials, independentment de la seva situació legal, i la seva participació en els mecanismes territorials de protecció de la infància.

Les pimes, al costat d'UNICEF Comitè Catalunya

La Fundació PIMEC, la patronal de les petites i mitjanes empreses de Catalunya, s'ha sumat al nostre treball amb l'objectiu de promoure la defensa dels drets de la infància entre el teixit productiu català. Junts ens vam comprometre a impulsar mesures entre les pimes i el col·lectiu d'autònoms de Catalunya, per promoure els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 per mitjà de campanyes i accions de sensibilització.

© UNICEF / RAONI LEBRÃO / RECHE

Una aliança històrica

El FC Barcelona i UNICEF fan equip des de 2006. En el 15è aniversari de la seva aliança, han arribat a millorar la vida de més de tres milions d'infants de set països, i s'han convertit en una aliança referent en el món de l'Esport per al Desenvolupament.

La infància té dret a donar la seva opinió i que aquesta sigui tinguda en compte. Adolescents de diferents llocs de Catalunya, que van participar en les iniciatives del comitè el 2020, van expressar la seva opinió sobre l'Agenda 2030 i l'educació i aquestes són algunes de les seves reflexions.

"A MI M'AGRADARIA QUE, L'ANY 2030, TOTS ELS NENS I NENES TINGUIN ACCÉS A L'EDUCACIÓ I NO HAGIN DE PATIR VIOLÈNCIA"

EMMA
LLEIDA

"LES FAMÍLIES QUE NO TENEN UNA BONA SITUACIÓ ECONÒMICA HAURIEN DE REBRE UNA AJUDA"

NICO
FIGUERES

"EN GENERAL ELS AJUNTAMENTS S'ESTAN POSANT LES PILES PERQUÈ ELS NENS I NENES COL·LABORIN EN EL DIA A DIA DE LA SEVA CIUTAT I DONIN LA SEVA OPINIÓ"

JORDI
TARRAGONA

"ÉS MOLT IMPORTANT SER COMPRENSIU, TANT DES DELS CENTRES EDUCATIUS COM DES DELS CENTRES LABORALS, I NO APROFITAR LA SITUACIÓ DE LA PANDÈMIA PER DEMANAR HORES EXTRA ALS PARES I MARES. SER A CASA IMPLICA CUIDAR ELS FILLS I FILLES"

MIREIA
TARRAGONA

"PER MI, TENIR SALUT ÉS SENTIR-ME ESTIMADA, PERQUÈ LLAVORS EM SENTO BÉ I QUAN HAIG DE PRENDRE UNA DECISIÓ HO FAIG AMB MÉS CLARETAT"

LAURA
LLEIDA

"UN DELS APRENENTATGES QUE M'HA DONAT LA PANDÈMIA ÉS L'OPORTUNITAT DE PASSAR TEMPS AMB MI MATEIXA"

AURA
PALAMÓS

"LA POBRESA INFANTIL PERJUDICA L'EDUCACIÓ DELS NENS I NENES PERQUÈ NO PODEN TRIAR LA CARRERA QUE VOLEN PERQUÈ GENERALMENT HAN DE COMENÇAR A TREBALLAR PER AJUDAR LES SEVES FAMÍLIES"

JAN
BARCELONA

"EM PREOCUPA MOLT LA VIOLÈNCIA QUE HI HA AL MÓN. GUERRES, VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ABUSOS..."

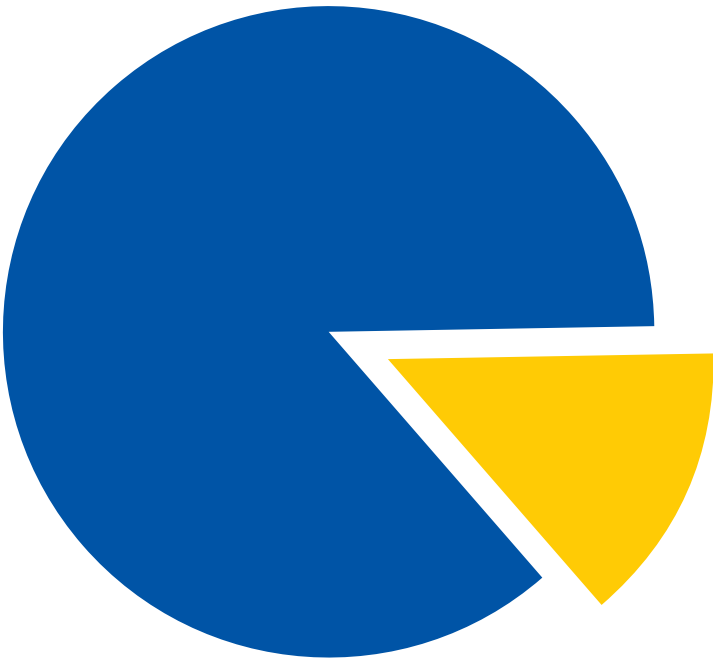
MARCEL
BARCELONA

UNICEF COMITÈ CATALUNYA EN XIFRES

Ingressos

2.474.105 €

No inclou les donacions voluntàries dels socis

Privats
85,9%

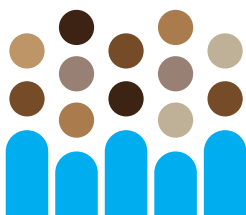
Públics
14,1%

Ingressos per a emergències

787.148 €

Coronavirus global	424.955 €
Coronavirus Senegal	145.000 €
Coronavirus Brasil	120.000 €
Coronavirus Síria	45.000 €
Fons d'emergències	24.072 €
Síria	8.727 €
Iemen	6.739 €
Altres emergències	12.655 €

LES NOSTRES XIFRES

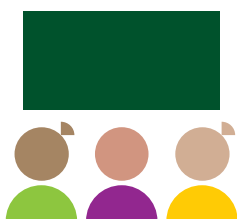
52.852

Socis

177,49 €

Quota mitjana anual
dels socis

10

Centres Referents en
Educació en Drets
d'Infància

23

Ciutats Amigues de
la Infància

64

Empreses aliades
i col·laboradores

© UNICEF / UN216132 / VOIPE

unicef | per a cada infància

Vols col·laborar amb UNICEF?

 900 907 500

 catalunya@unicef.es

 @unicef_cat

www.unicef.es/cat

**UNICEF COMITÉ
CATALUNYA**

On estem:

Via Augusta 13-15, 3r., oficina 313
(Accés per Comte de Salvatierra, 5)
08006 Barcelona
T (+34) 93 453 17 82
catalunya@unicef.es